

Закон за данъка върху подсладените напитки

Член 1. Предмет на данъчното облагане

- (1) Разпоредбите на настоящия закон се прилагат за подсладените напитки.
- (2) За целите на настоящия закон храна, предназначена за консумация в течна форма или препарат за приготвянето ѝ (например под формата на сироп, гранули или прах), съдържа най-малко 5 грама захар или подсладители, или и двете, на 100 ml напитка.
- (3) Захарите са захари по смисъла на приложение I към Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18—63).
- (4) Подсладителят е подсладител, посочен в таблица 2 от част Б на приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно добавките в храните (ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 16—33) и използван за технологична цел, посочена в приложение I към посочения регламент.
- (5) Настоящият закон не се прилага за:
- (1) алкохол по смисъла на Закона за акцизите върху алкохола, тютюна, горивата и електроенергията;
 - (2) лекарствени продукти по смисъла на Закона за лекарствените продукти;
 - (3) медицинско изделие по смисъла на Закона за медицинските изделия;
 - (4) хранителни добавки, храни за кърмачета и преходни храни, храни за специални медицински цели и заместители на целодневния хранителен прием за регулиране на телесното тегло по смисъла на Закона за храните;
 - (5) плодов сок, плодов сок от концентриран сок, сок от настройка, концентриран плодов сок, плодов сок на прах, плодов сок с намалено съдържание на захар, плодов сок с намалено съдържание на захар от концентриран сок, плодов сок с намалено съдържание на захар от концентриран сок, концентриран плодов сок с намалено съдържание на захар и зеленчуков сок без добавена захар или подсладители;
 - (6) мляко и млечни продукти, посочени в част XVI от приложение I към Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ L 347 20.12.2013 г., стр. 671).

Член 2. Освобождаване от данъчно облагане

- (1) Следните не подлежат на облагане с данък:

- (1) подсладена напитка, използвана за производството на храни, включително други подсладени напитки, лекарствени продукти, хранителни добавки или медицински изделия;
- (2) подсладена напитка, произведена на място на мястото на продажба, неупакована и предназначена за консумация на място;
- (3) подсладена напитка, която се транспортира или обезврежда от Естония в рамките на търговска или професионална дейност с цел пускане на пазара, потребление или употреба извън Естония, с изключение на подсладена напитка, продавана на борда на самолет или кораб, експлоатиран с търговска цел по време на пътуване между държави членки;
- (4) подсладена напитка, доставена на борда на водоплавателно или въздухоплавателно средство, извършващо международни пътувания, на пътника и на бордовия персонал за консумация на място по време на пътуването.

(2) Освобождаването, посочено в раздел 1, алинеи 1, 3 и 4 от настоящия раздел, се прилага, когато потребител за освободени цели придобива стоки директно от производител, вносител или друг купувач на подсладени напитки от друга държава — членка на Европейския съюз, или сам по себе си е вносител на подсладени напитки, купувач от друга държава членка или производител.

(3) Икономическият оператор е длъжен да използва освободена подсладена напитка за същата цел като основанието за прилагане на освобождаването и по искане на данъчната администрация да докаже предназначението на тази подсладена напитка.

Член 3. Данъчни постъпления

Данъкът върху подсладени напитки се начислява в държавния бюджет.

Член 4. Данъчно задължение и данъчнозадължено лице

(1) Данъкът върху подсладените напитки се заплаща от:

- (1) производител на подсладени напитки;
- (2) вносител на подсладени напитки;
- (3) купувач на подсладени напитки от друга държава — членка на Европейския съюз;
- (4) ползвателят на освободена от данък подсладена напитка, който използва освободена от данък подсладена напитка в рамките на стопанска дейност, за която не е предоставено освобождаване по този закон;
- (5) лице, което притежава подсладена напитка, произхождаща от неидентифициран доставчик, в нарушение на задължението, посочено в раздел 9 от настоящия закон.

(2) Вносът на подсладена напитка е допускането за свободно обращение на подсладена напитка по смисъла на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1—101).

(3) Придобиването на подсладени напитки от друга държава — членка на Европейския съюз, за целите на настоящия закон е търговското прехвърляне на подсладени напитки към Естония от друга държава — членка.

(4) Производител, вносител и купувач на сладки напитки от друга държава — членка на Европейския съюз подлежи на данъчно облагане, когато подсладената напитка се предлага за първи път.

(5) Предоставянето за първи път е първата доставка на подсладени напитки по смисъла на член 2, раздел 5 от Закона за данъка върху добавената стойност с цел тяхното разпространение, потребление или използване в Естония, доставка на неговите място на продажба или собствено потребление.

(6) Място на продажба е мястото, където търговецът директно предлага и продава подсладени напитки на потребителите по смисъла на Закона за защита на потребителите.

(7) За целите на настоящия закон собствено потребление е безплатната доставка от данъчнозадължено лице на подсладена напитка, която е част от неговото имущество, както и безплатното използване от самото данъчнозадължено лице на подсладени напитки, които са част от стопанските активи, от член на персонала, служител или член на управителен или контролен орган за лични или други нестопански цели.

(8) За целите на настоящия параграф: лицето по раздел 1, алинея 4 подлежи на данъчно облагане при доставката или пускането в употреба на освободена от данък подсладена напитка за цели, които не са освободени от данък. В случай на неизпълнение на задължението по раздел 2, алинея 3 данъчното задължение възниква в деня на извършване на нарушението или, ако не може да се установи, в деня, в който е установено нарушението.

(9) Лицето, посочено в раздел 1, алинея 5 от настоящия член, подлежи на данъчно облагане в деня на неизпълнението на задължението, посочено в член 9 от настоящия закон, или, ако датата на неспазването не може да бъде установена, в деня, в който е установено нарушението.

Член 5. Данъчна ставка

(1) Данъчната ставка, прилагана за подсладени напитки със съдържание на захар, не по-малко от 5 грама, но не повече от 8 грама на 100 милилитра напитка, е 0,15 EUR на литър напитка.

(2) Подсладените напитки със съдържание на захар не по-малко от 8 грама на 100 ml се облагат с мито от 0,45 EUR на литър напитка.

(3) Данъчната ставка, приложима за подсладените напитки, съдържащи само подсладител или съдържащи както подсладител, така и захар, и със съдържание на захар под 5 грама захар на 100 милилитра напитка, е 0,15 EUR на литър напитка, независимо от съдържанието на подсладител.

(4) Данъчната ставка, прилагана за подсладени напитки, съдържащи едновременно подсладител и захар и съдържащи най-малко 5 грама, но не повече от 8 грама захар на 100 милилитра напитка, е 0,3 EUR на литър напитка.

(5) Данъчната ставка, която се прилага за подсладени напитки, които съдържат както подсладител, така и захар, и съдържащи най-малко 8 грама захар на 100 милилитра напитка, следва да бъде 0,45 EUR за литър напитка.

(6) Подсладена напитка, която трябва да бъде разреждана или разтворена, за да бъде консумирана, се облага за количеството на напитката, разреждана или разтворена

съгласно препоръките на производителя, и нейното съдържание на захар и подсладител. Ако препоръката за разреждане или разтваряне е дадена като диапазон, подсладената напитка се облага с данък съгласно най-високото съдържание на захар или подсладител в този диапазон. При липса на препоръка за разреждане или разтваряне, подсладената напитка от този вид се облага, като се приема, че тя ще бъде разредена или разтворена в съотношение 1:6.

Член 6. Вземане на проби за определяне на съдържанието на захар или подсладител и основа за определяне на данъка

(1) Данъчната и митническа комисия може да вземе проба от подсладени напитки, за да определи съдържанието на захар или подсладител, включително на мястото на продажба, и да получи експертиза за определяне на размера на данъка, правилността на плащането на данъците или предотвратяването на нарушение.

(2) Ако резултатите от анализираната проба покажат, че съдържанието на захар в подсладената напитка е по-високо от посоченото в данъчните сметки или съдържа подсладител, разходите за анализ се поемат от данъчнозадълженото лице.

(3) Искането за плащане на разходите за анализ се подчинява на разпоредбите относно плащането на разходите за експертен анализ, предвидени в Закона за данъчното облагане.

(4) При определяне на съдържанието на захар или подсладител в дадена подсладена напитка съгласно алинея 1 от настоящия раздел размерът на данъчното задължение се изчислява въз основа на съдържанието на захар или подсладители, посочено в писмения документ, съдържащ резултатите от анализа и количеството на продуктите със същото наименование на партидата или, при липса на такова, на същия минимален срок на годност или срок на годност, предоставени за първи път в Естония от производител, вносител или приобретател от друга държава — членка на Европейския съюз.

(5) За целите на настоящия раздел се прилагат допустимите граници по смисъла на член 31 от Регламент (ЕС) № 1169/2011.

Член 7. Данъчен период, данъчна декларация и плащане

(1) Данъчният период за подсладени напитки е календарен месец.

(2) Данъчнозадълженото лице е длъжно да подаде данъчна декларация до данъчната и митническа комисия и да внесе данъка върху подсладените напитки най-късно на 20-о число на месеца, следващ данъчния период.

(3) Посредством данъчна декларация данъчнозадълженото лице представя, *inter alia*, списък на лицата, на които са продавали освободени от данък подсладени напитки, като се посочват количествата, разпределени по тези лица.

(4) Данните от данъчната декларация се обработват в регистъра на данъчно задължените лица, създаден съгласно член 17, алинея 1 от Закона за данъчното облагане, в съответствие с разпоредбите на устава на регистъра на данъчно задължените лица.

(5) Съставът и редът за попълване на данните в данъчната декларация за подсладените напитки се определят с наредба на министъра, отговарящ за областта.

Член 8. Данъчно счетоводство

(1) При възникване на данъчно задължение данъчнозадълженото лице е длъжно да изчисли размера на дължимия данък въз основа на съдържанието на захар или подсладител и да го плати в срока, определен в раздел 7, параграф 2 от настоящия закон.

(2) Размерът на данъка се изчислява въз основа на съдържанието на захар и подсладители, посочено в информацията за храните, посочена в член 38 от закона за храните в техническите спецификации на храните, изисквани съгласно член 24 от закона за храните, или съдържанието на захар и подсладители, получено в резултат на анализи.

(3) Данъчнозадълженото лице е длъжно да води регистър на количествата подсладени напитки, разпределени по календарни месеци, така че да може да се получи представа за количествата подсладени напитки, произведени, внесени, изнесени, транспортирани от други държави — членки на Европейския съюз, до Естония и от Естония до други държави — членки на Европейския съюз, и прехвърлени в други държави — членки на Европейския съюз, доставени на мястото на продажба или взети за собствена консумация.

(4) Данъчните сметки трябва да показват количествата подсладени напитки, чийто срок на годност е изтекъл или са унищожени преди възникването на данъчното задължение, които трябва да бъдат заверени по искане на данъчните органи.

(5) Информацията, която се вписва в данъчните сметки, се установява с наредба на министъра, отговарящ за тази област.

Член 9. Документ за движение на подсладени напитки

(1) Доставка на подсладени напитки за съхранение или обезвреждане, както и доставката до мястото на продажба, се придружават от документ за движение.

(2) Документът за движение трябва да дава възможност за идентифициране на получателя, продавача или изпращача и точното наименование и количество на стоките.

(3) При получаването на подсладена напитка, включително на мястото на продажба, получателят трябва да провери дали е предоставен съответният документ за движение и дали стоките съответстват на информацията в документа за движение.

(4) Документ за движение на подсладени напитки, внесени или придобити в друга държава — членка на Европейския съюз, се третира по същия начин като документ, удостоверяващ движението на стоките, ако този документ отговаря на условията, посочени в алинея 2 от настоящия раздел.

Член 10. Специални държавни мерки за процесуална принуда

За осъществяване на държавния надзор, посочен в този закон, данъчната и митническа комисия може да прилага специалните държавни мерки за процесуална принуда, предвидени в членове 30 и 49—52 от закона за правоприлагането, на основание и в съответствие с процедурата, предвидена в закона за правоприлагането.

Член 11. Последваща оценка на въздействието на данъка върху подсладените напитки

Най-късно до 1 януари 2029 г. Министерството на социалните въпроси, в сътрудничество с Данъчната и митническа комисия и Института за развитие на здравеопазването, анализира постигането на целта на този закон и последиците от неговото прилагане и при необходимост представя предложения за изменение и допълнение на закона.

Член 12. Изменение на Закона за данъчното облагане

В Закона за данъчното облагане се внасят следните изменения:

1) Раздел 3, параграф 2 се допълва с точка 10, както следва:

„10) данък върху подсладените напитки.“;

2) следната точка 9¹ се добавя към раздел 105, параграф 6:

„9¹) данък върху подсладените напитки;“.

Член 13. Влизане в сила на закона

Настоящият закон влиза в сила на 1 януари 2026 г.

Лаури Хусар
Председател на Парламента

Талин, 2024 г.

Инициатирано от правителството на Република Естония на 11 април 2024 г., № 2-6/24-00591

От името на правителството на Републиката

(цифров подпис)
Heili Tõnisson
съветник на правителството